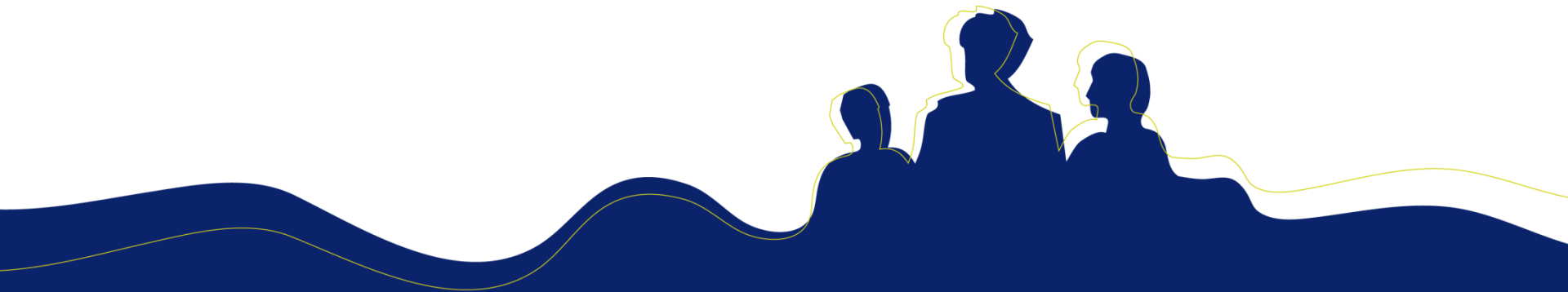

Spirit Pleegzorg in 2017

Carolien Konijn en Ellen Schulze

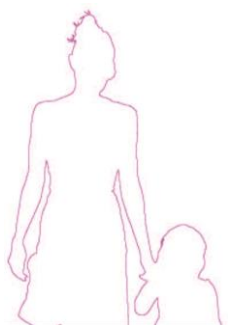
April 2018

SAMENVATTING

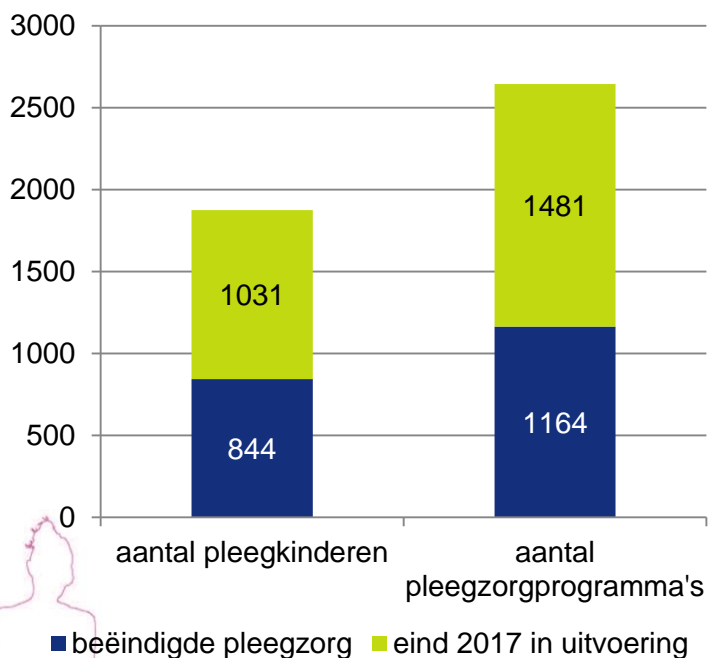
Deze rapportage beschrijft de pleegkinderen en pleegzorg die in 2017 door Spirit is uitgevoerd. Daarin komt het volgende naar voren:

- ❖ In 2017 krijgen – na een afname in 2015 en 2016 - meer kinderen pleegzorg dan vóór de transitie.
- ❖ Een gemiddeld pleegkind is bij start van pleegzorg jonger (ruim 8 jaar) dan in voorgaande jaren (ca. 9 jaar).
- ❖ Het aandeel van jeugdbescherming als verwijzer neemt iets af en dat van de wijkteams iets toe.
- ❖ Mede als gevolg daarvan neemt het aandeel van vrijwillige plaatsingen iets toe.
- ❖ Kinderen die langdurend in een pleeggezin verblijven (pleegoudervoogdij en opvoedingsvariant), wonen daar aanzienlijk langer dan voorgaande jaren. Ook de hulpverleningsvariant, vooral in netwerkgezinnen, duurt iets langer.
- ❖ In 2017 zijn (te) veel kinderen (35%) verhuisd van het ene pleeggezin naar het andere; we zoeken uit waarom en hoe we dit kunnen verminderen.
- ❖ Ouders en jongeren gaven de pleegzorgbegeleiding gemiddeld een 7,6, net als in 2016.

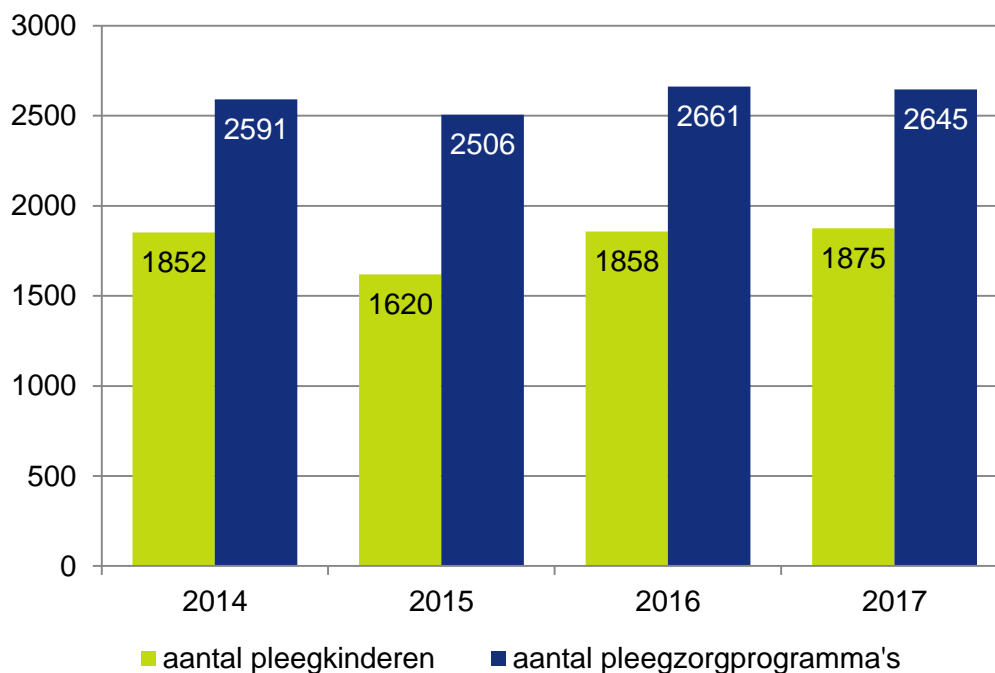

Pleegkinderen - aantal

Aantal. In 2017 woonden 1875 kinderen korte of langere tijd in een pleeggezin. Bij 844 kinderen (45%) werden één of meerdere pleegzorgprogramma's afgesloten, bij 1031 kinderen was de hulp eind 2017 nog lopend.

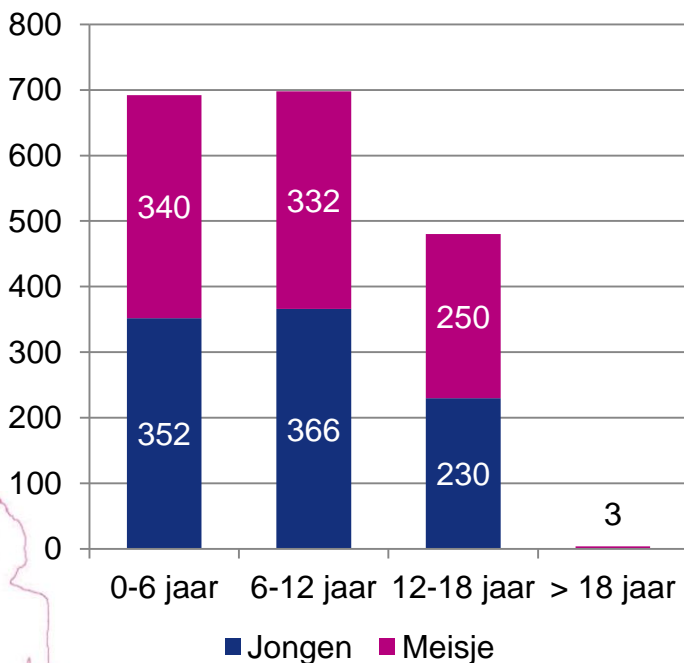

Trend. In 2015, toen de transitie van de jeugdzorg zich voltrok, zagen we een daling in het aantal kinderen en pleegzorgprogramma's. Vanaf 2016 stijgt dit weer.

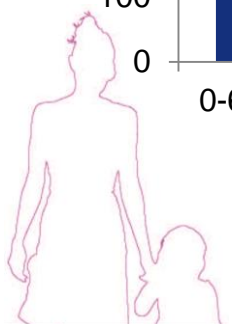
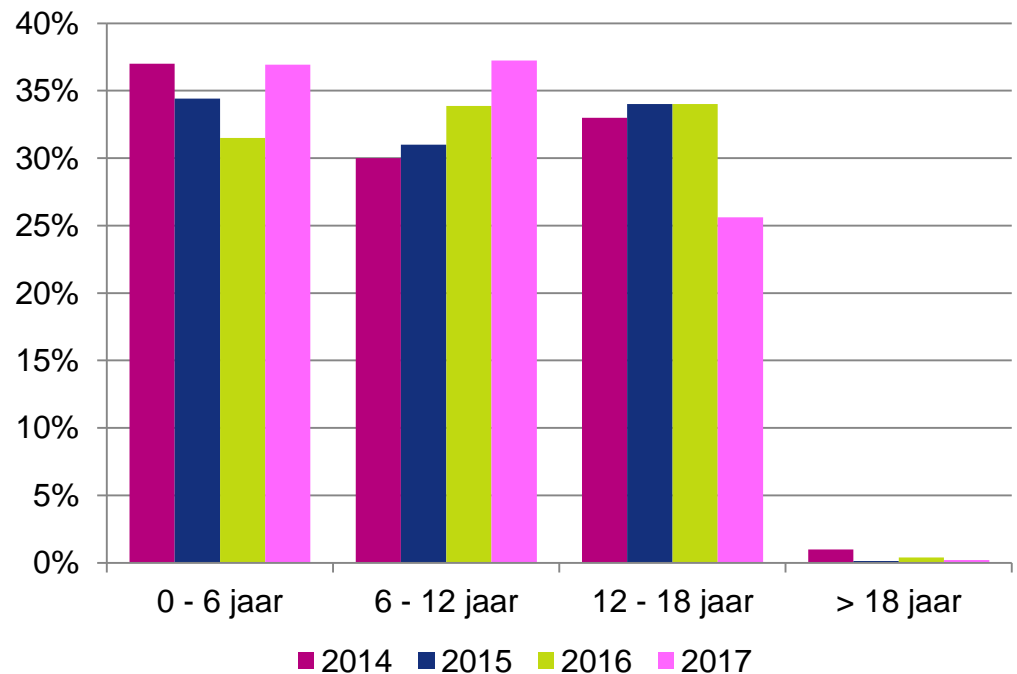

Pleegkinderen – leeftijd en geslacht

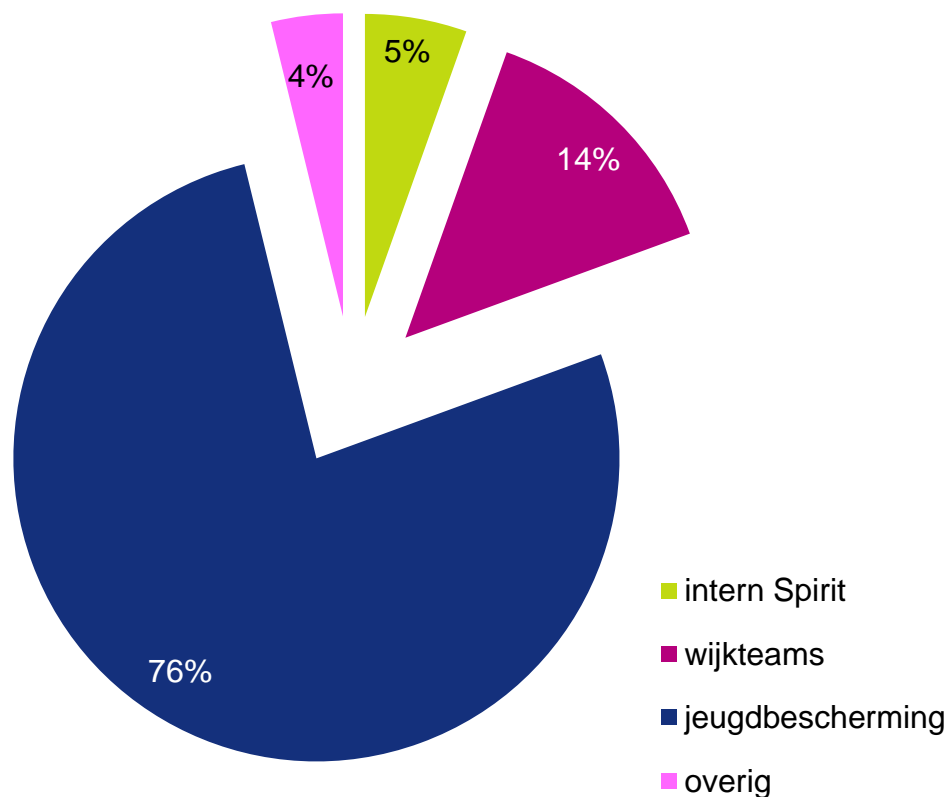
Driekwart van de pleegkinderen is jonger dan 12 jaar, ruim een kwart is ouder. De kinderen jonger dan 12 jaar zijn ongeveer evenveel jongens als meisjes; adolescenten zijn iets vaker meisje.

Trend. De gemiddelde leeftijd van de pleegkinderen bij start van pleegzorg is iets jonger (8,2 jaar) dan in vorige jaren toen dit rond 9 jaar (8,7 tot 9,4) schommelde. Het aandeel van adolescenten is minder en dat van jongere kinderen is meer geworden.

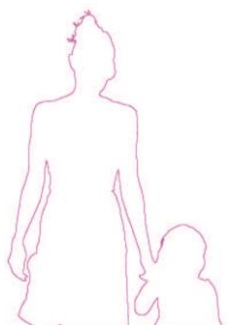
Pleegkinderen – verwijzers

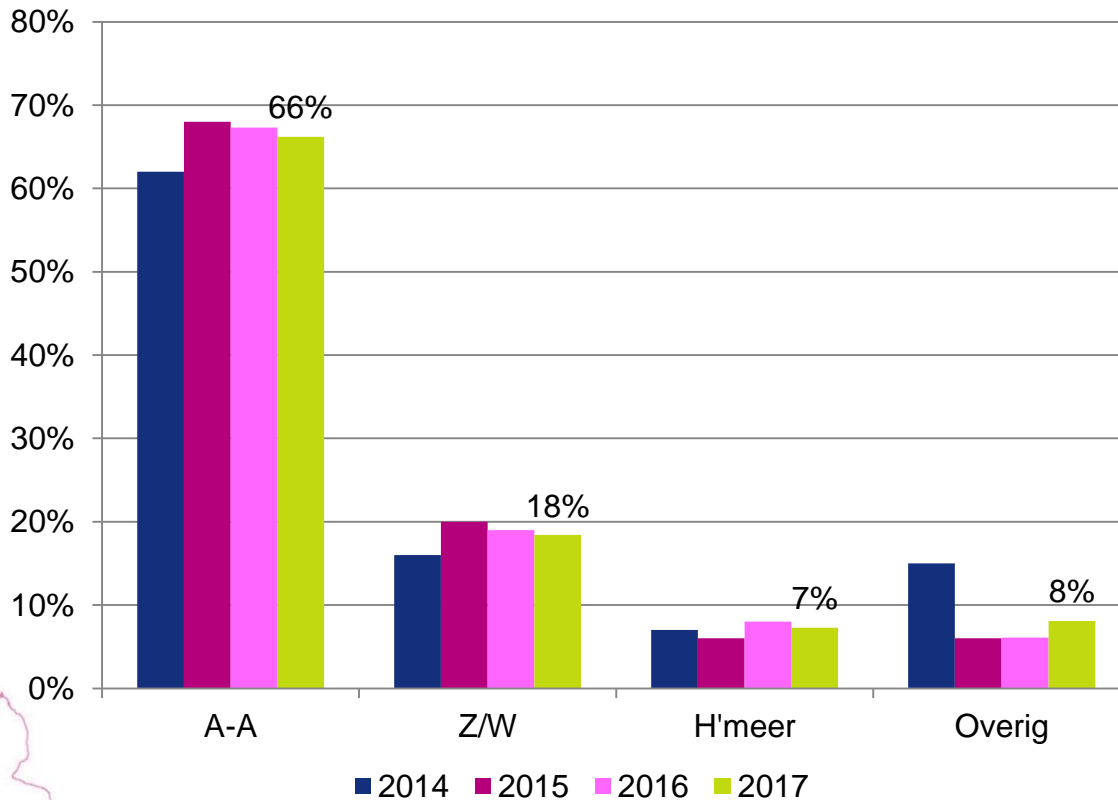
Pleegzorg vindt vaker dan andere vormen van Spirit-hulp plaats in een gedwongen kader, meestal een ondertoezichtstelling (OTS) of voogdij-maatregel. De meeste verwijzingen komen dan ook van de jeugdbescherming.

Het gaat hier om de verwijzers bij aanvang van de pleegzorg. In de loop van pleegzorgtrajecten kan het kader van de hulp nog wel eens veranderen (zie verderop).

Trend. Het aandeel verwijzingen van jeugdbescherming neemt in 2017 (76%) iets af (84% in 2016), en het aandeel van de wijkteams (14%) groeit (10% in 2016).

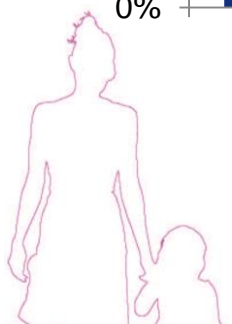

Pleegkinderen – regio van herkomst

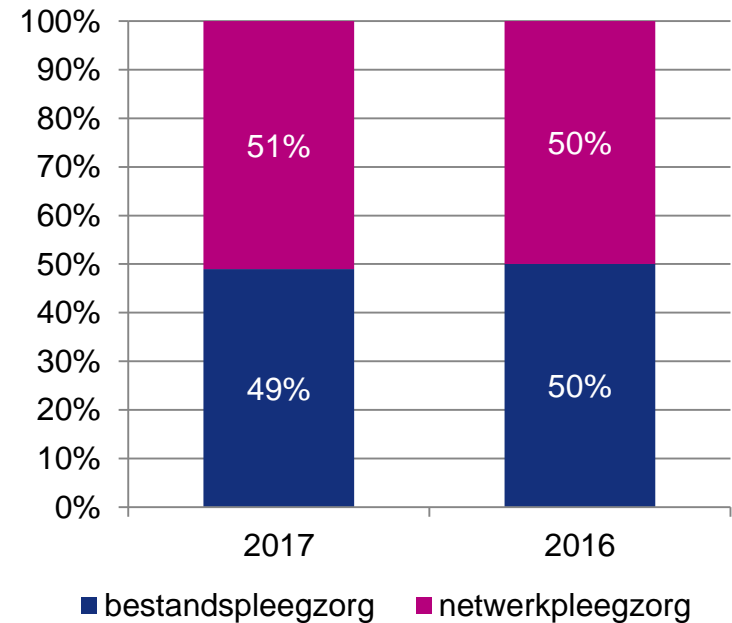
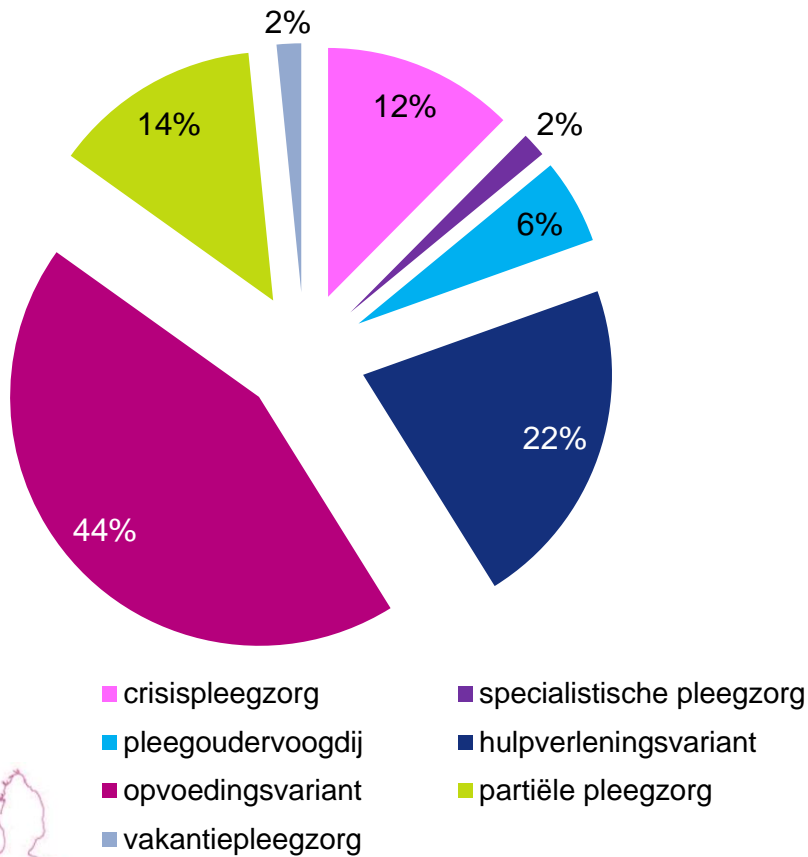
Tweederde van de pleegkinderen komt uit Amsterdam-Amstelland (A-A), een vijfde uit Zaanstreek/Waterland (Z/W) en slechts enkelen uit de Haarlemmermeer (H'meer) of elders.

Trend. Na de transitie in 2015 is het aantal pleegkinderen uit 'overige' regio's afgenomen. Vanaf 2015 is de herkomst van de pleegkinderen stabiel.

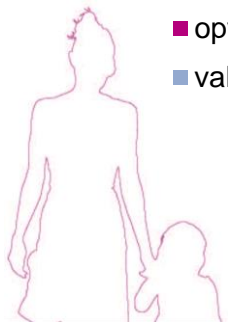

Vormen van pleegzorg

De verhouding tussen de pleegzorgvormen is over de jaren tamelijk stabiel.

Bestand versus netwerk. De verhouding tussen plaatsingen in bestands- en netwerkgezinnen is ongeveer 50-50.

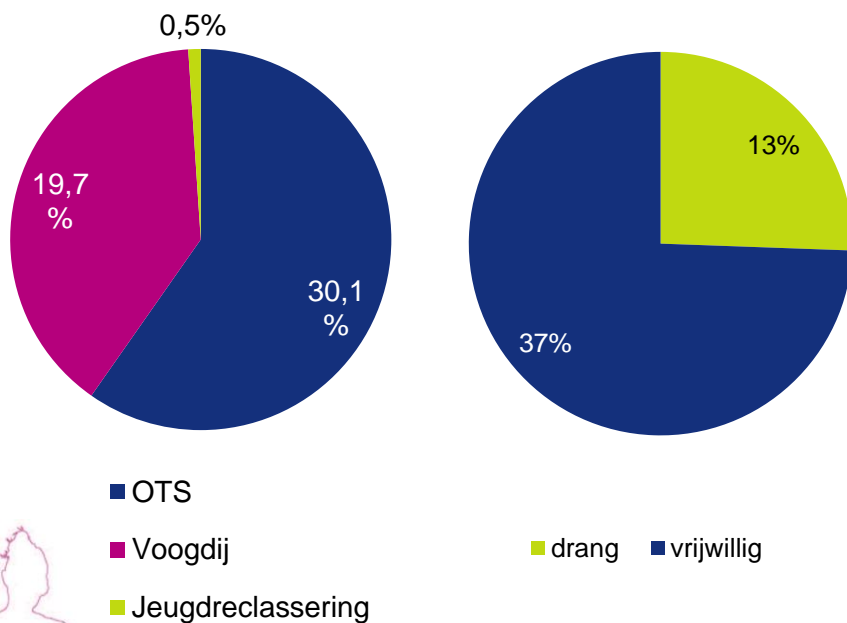

Hulpkader pleegzorg

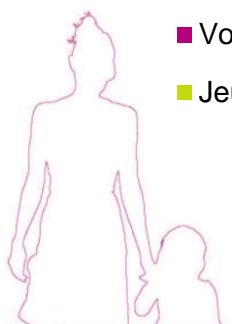
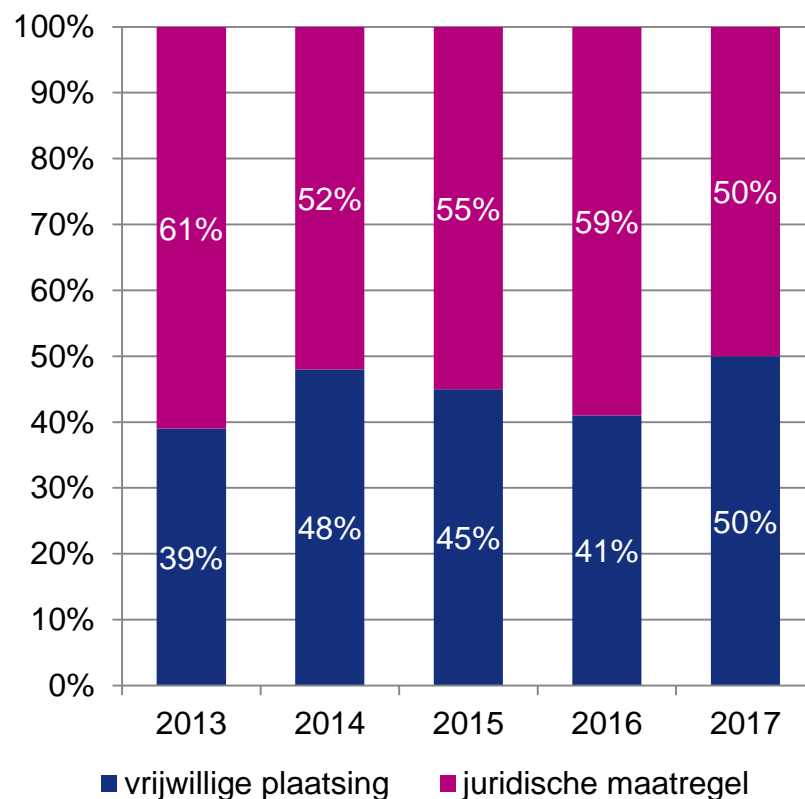
50% van de plaatsingen in pleegzorg (actief én beëindigd) is in het kader van een juridische maatregel. Daarnaast speelt bij nog 13% een juridische maatregel op de achtergrond ('drang').

Juridische maatregelen (linker cirkel-grafiek hieronder – 50%): vooral (voorlopige) ondertoezichtstelling en voogdij.

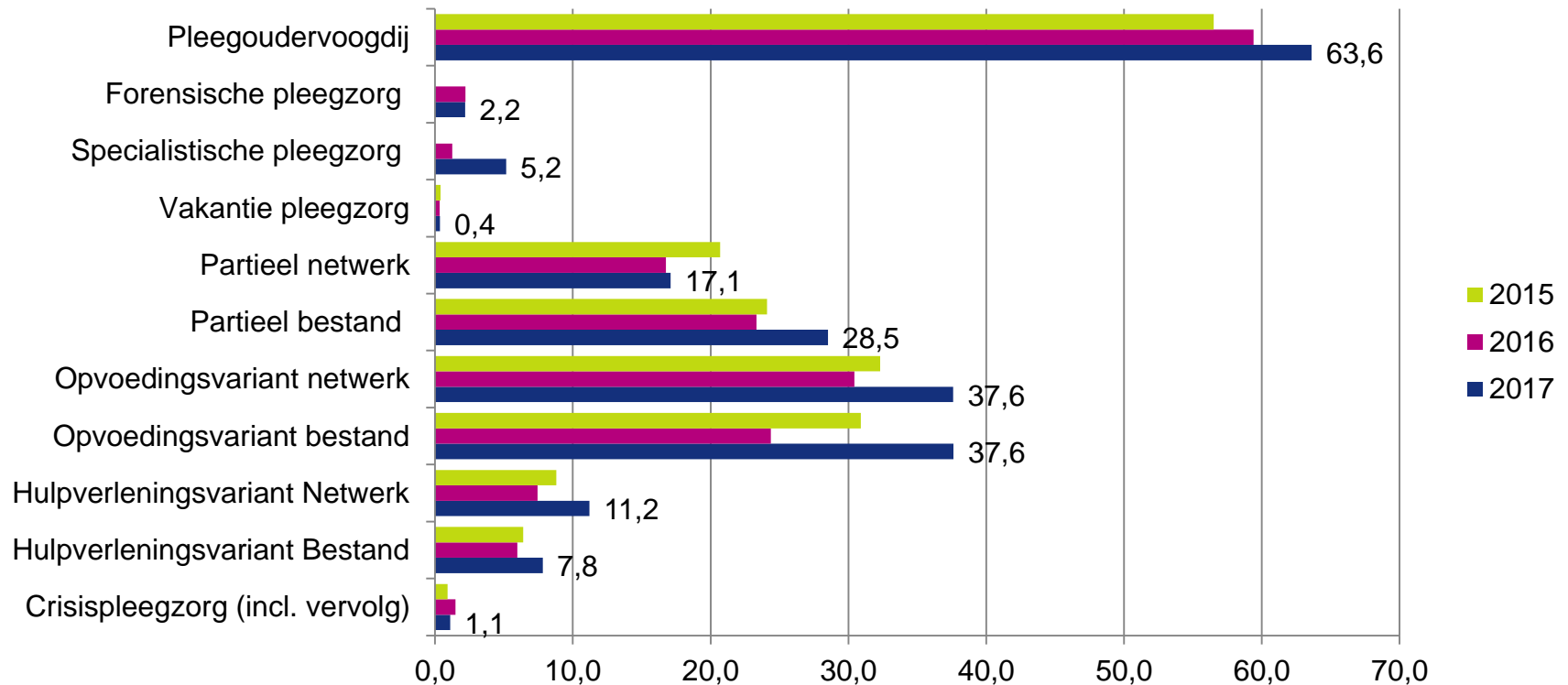
Vrijwillige plaatsingen (rechter cirkel-grafiek; ook 50%): bij 13% met 'drang' (juridische maatregel blijft op de achtergrond een optie) en bij 37% 'echt vrijwillig'.

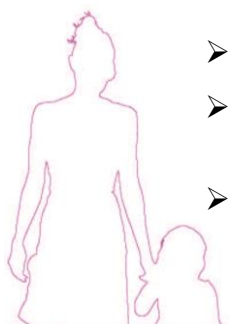
Trend. Het aandeel van pleegkinderen dat met een juridische maatregel in een pleeggezin wordt geplaatst, neemt over de jaren heen enigszins af.

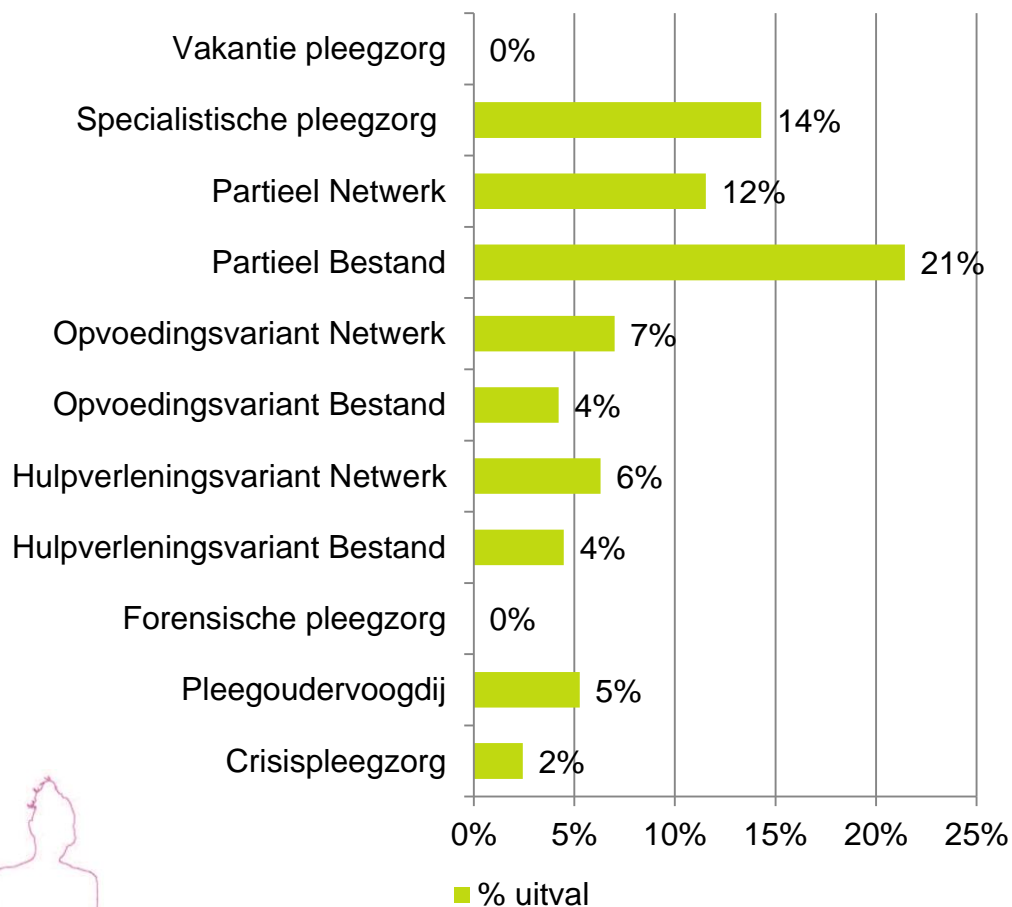
Pleegzorg - gemiddelde duur (in maanden)

- Vakantiepleegzorg (paar weken), crisispleegzorg (ruim een maand) en forensische pleegzorg (ruim 2 maanden) duurden kort.
- Pleegzorg hulpverleningsvariant duurde gemiddeld zo'n 8 (bestand) tot 11 (netwerk) maanden.
- Pleegzorg opvoedingsvariant duurde zowel in bestand als netwerk ruim 3 jaar, aanzienlijk langer dan de afgelopen jaren.
- Partiële pleegzorg duurde zo'n anderhalf tot ruim 2 jaar. Pleegoudervoogdij duurde het langst: ruim 5 jaar.

Resultaten - uitval

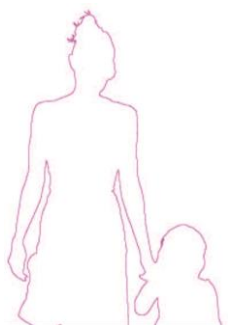

In 2017 is 6% van de plaatsingen voortijdig afgebroken, iets meer dan bij Spirit totaal (4,5%). De helft (3%) werd verbroken door de jeugdige en de andere helft door pleegouders (2%) en hulpverleners (1%).

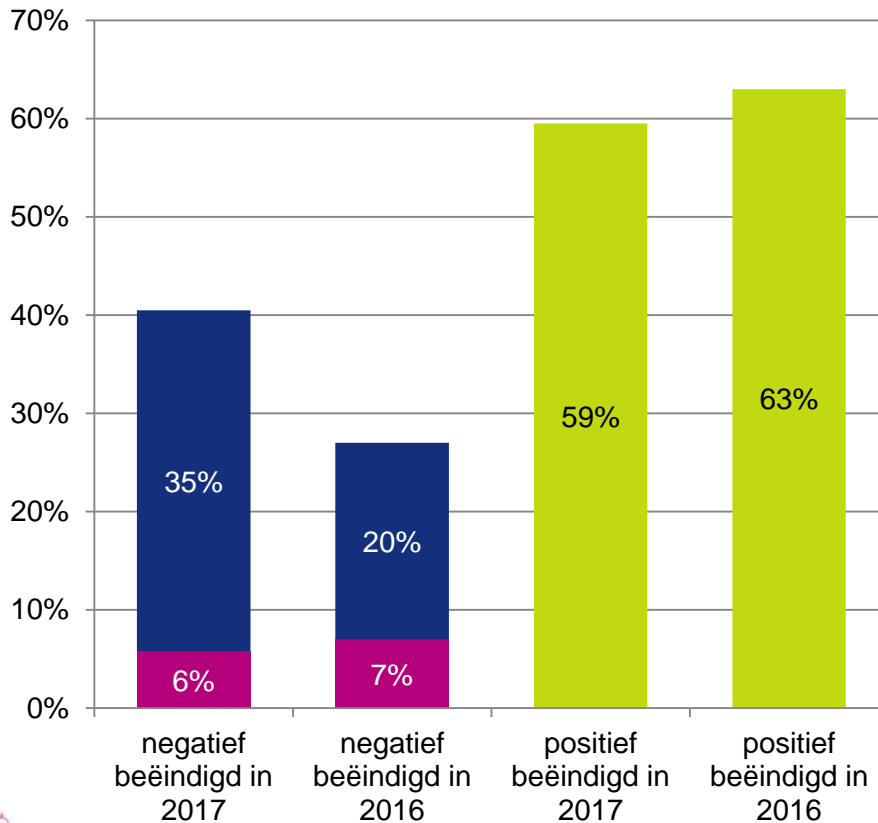
De uitval in netwerkgezinnen is iets groter (7%) dan in bestandsgezinnen (4%).

De uitval bij bestandsgezinnen is vooral bij partiële pleegzorg. In de praktijk vragen veel kinderen zelf om stopzetting hiervan.

De uitval bij Specialistische Pleegzorg (14%) lijkt ook hoog, maar dit betreft slechts 1 van de in totaal 7 plaatsingen waarvoor dit pleegzorgprogramma werd uitgevoerd.

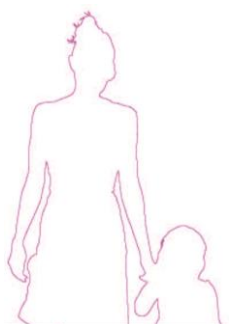
Resultaten – stabiliteit en continuïteit

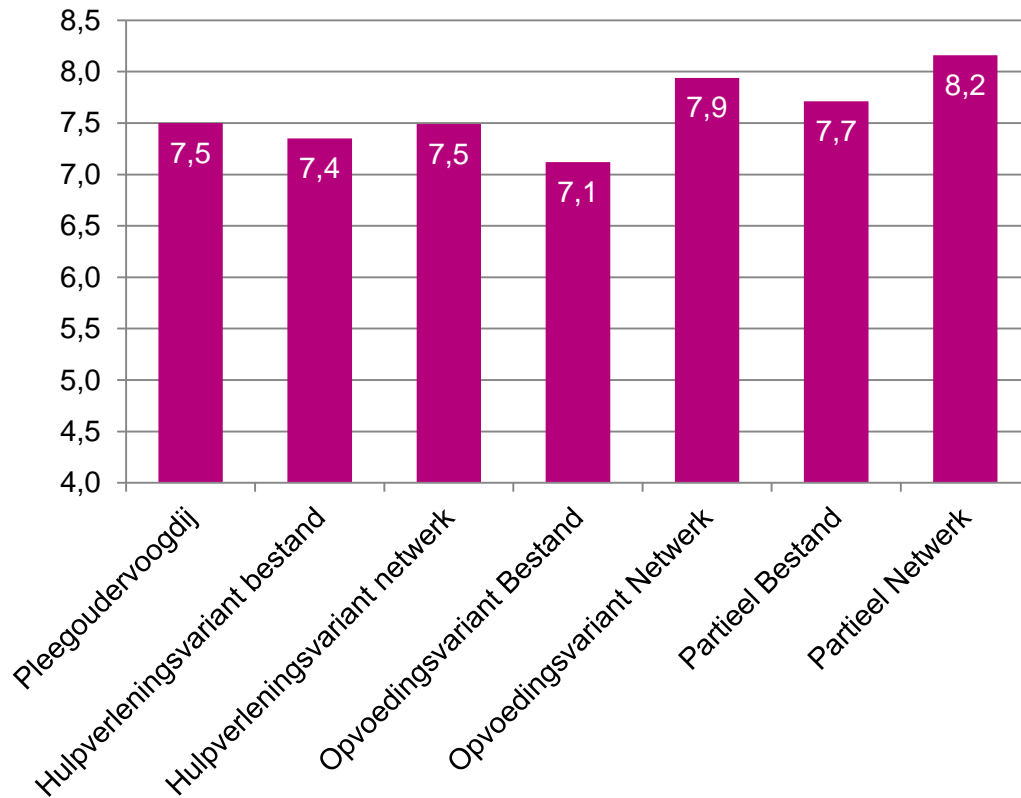
Bij langdurende pleegzorg is het belangrijk pleegkinderen de gelegenheid te geven om gehechtheidsrelaties op te bouwen, de basis voor een gezonde ontwikkeling.

Daarom kijken we bij de resultaten van langdurende pleegzorg niet alleen naar reguliere (en voortijdige) beëindigingen maar ook naar stabiliteit van pleegzorgtrajecten, waarbij kinderen zoveel mogelijk in één pleeggezin wonen.

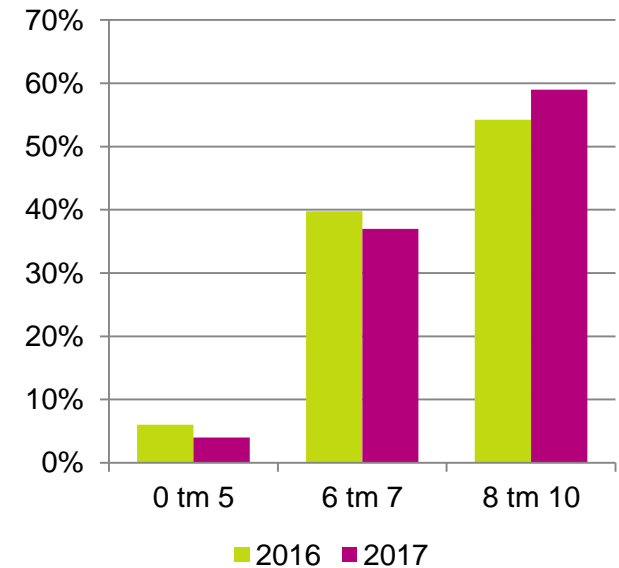
In 2017 is – zie vorige pagina – bij 6% de pleegzorg voortijdig beëindigd. Daarnaast is 35% van de kinderen die pleegzorg in 2017 afsloten, in hun hulptraject één of meerdere keren verhuisd of verplaatst. Dat is aanzienlijk meer dan in 2016 toen dat 20% was. Onbekend is of dit gewenste of ongewenste verhuizingen zijn.

Resultaten – tevredenheid (1)

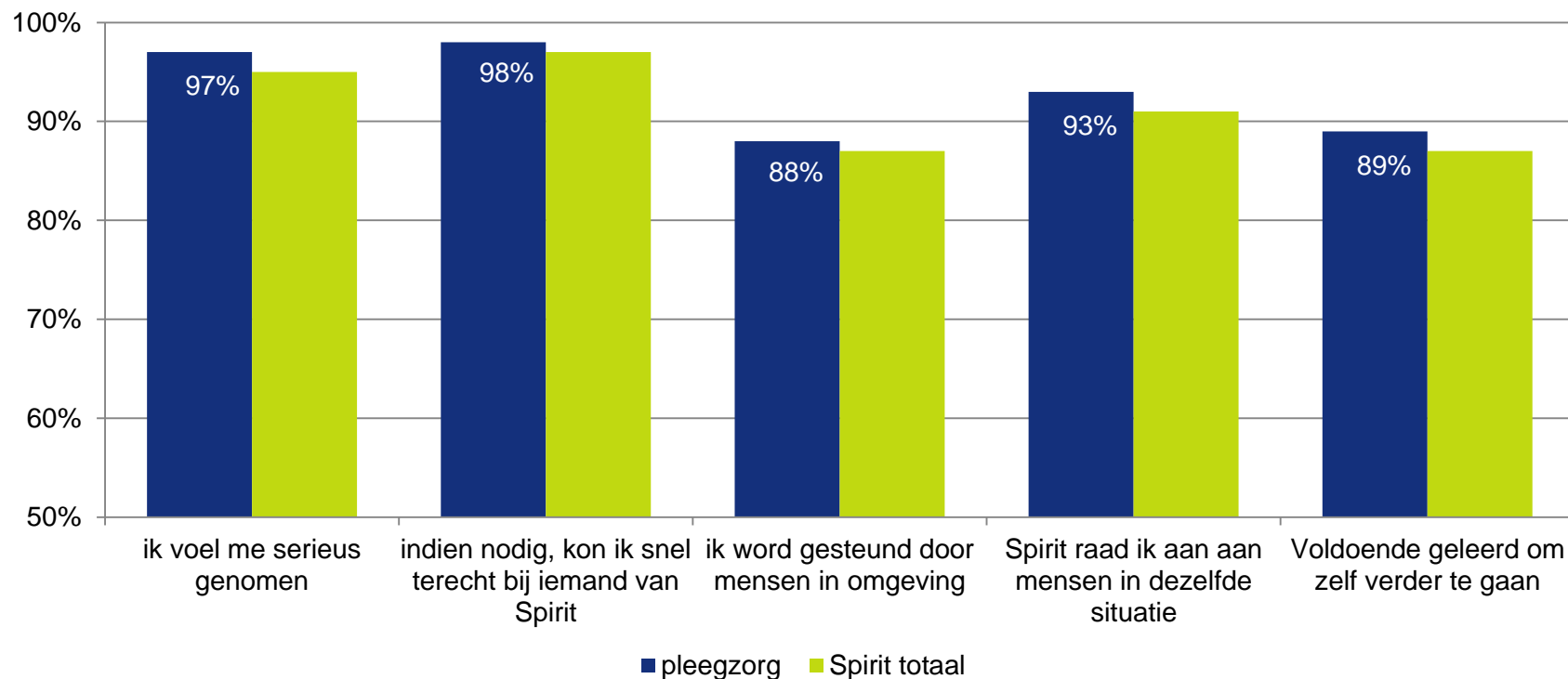
Het gemiddelde rapportcijfer voor pleegzorg is hetzelfde als vorig jaar, maar jongeren en ouders geven de pleegzorgbegeleiding in 2017 minder vaak een onvoldoende (0-5) en vaker een heel goed cijfer (8-10).

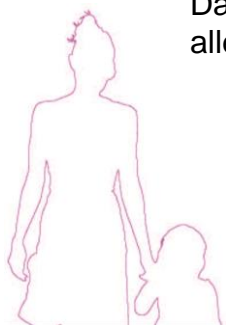
- 299 pleegkinderen of hun ouders, 61% van degenen bij wie de pleegzorg in 2017 eindigde, gaven een rapportcijfer.
- Cliënten geven pleegzorg 7,6 – hetzelfde als in 2016 en iets lager dan totaal (7,8).
- Het hoogste cijfer krijgt begeleiding van de partiële pleegzorg en pleegzorg opvoedingsvariant in netwerkgezinnen.
- Het laagste cijfer, maar nog steeds ruim voldoende (7,1) krijgt de begeleiding van pleegzorg opvoedingsvariant in bestandsgezinnen.

Resultaten – tevredenheid (2)

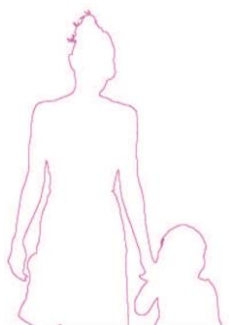

Dat de ouders en jongeren tevreden zijn over de begeleiding die zij van Spirit kregen, blijkt ook uit de scores op alle vijf vragen van de Cliënttevredenheidsvragenlijst die bij pleegzorg iets hoger zijn dan bij Spirit-totaal.

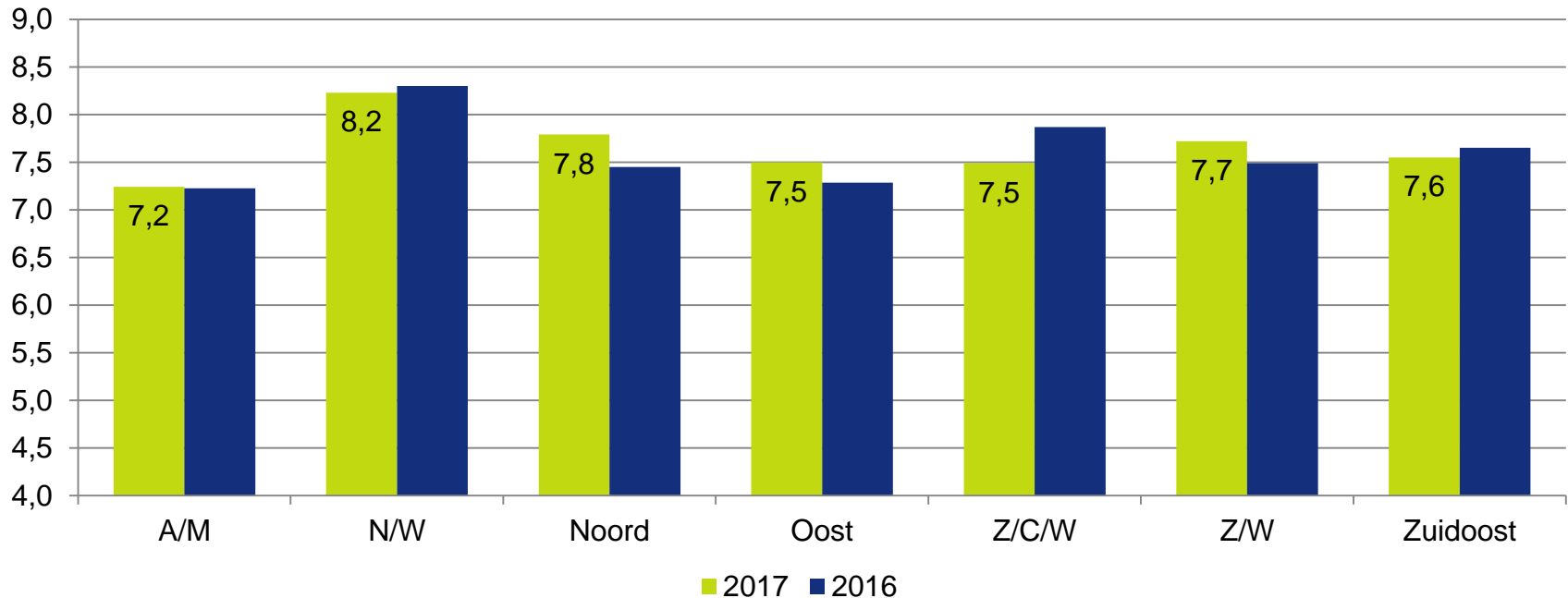

Resultaten - doelrealisatie

- De respons op de vragenlijst Doelrealisatie in 2016 is 28%, veel lager dan gemiddeld bij Spirit (68%).
- Deze respons is te laag voor betrouwbare uitkomsten, dus die geven we hier dan ook niet weer.

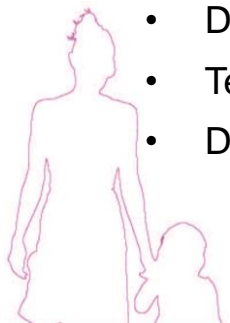

Teamresultaten vergeleken (1)

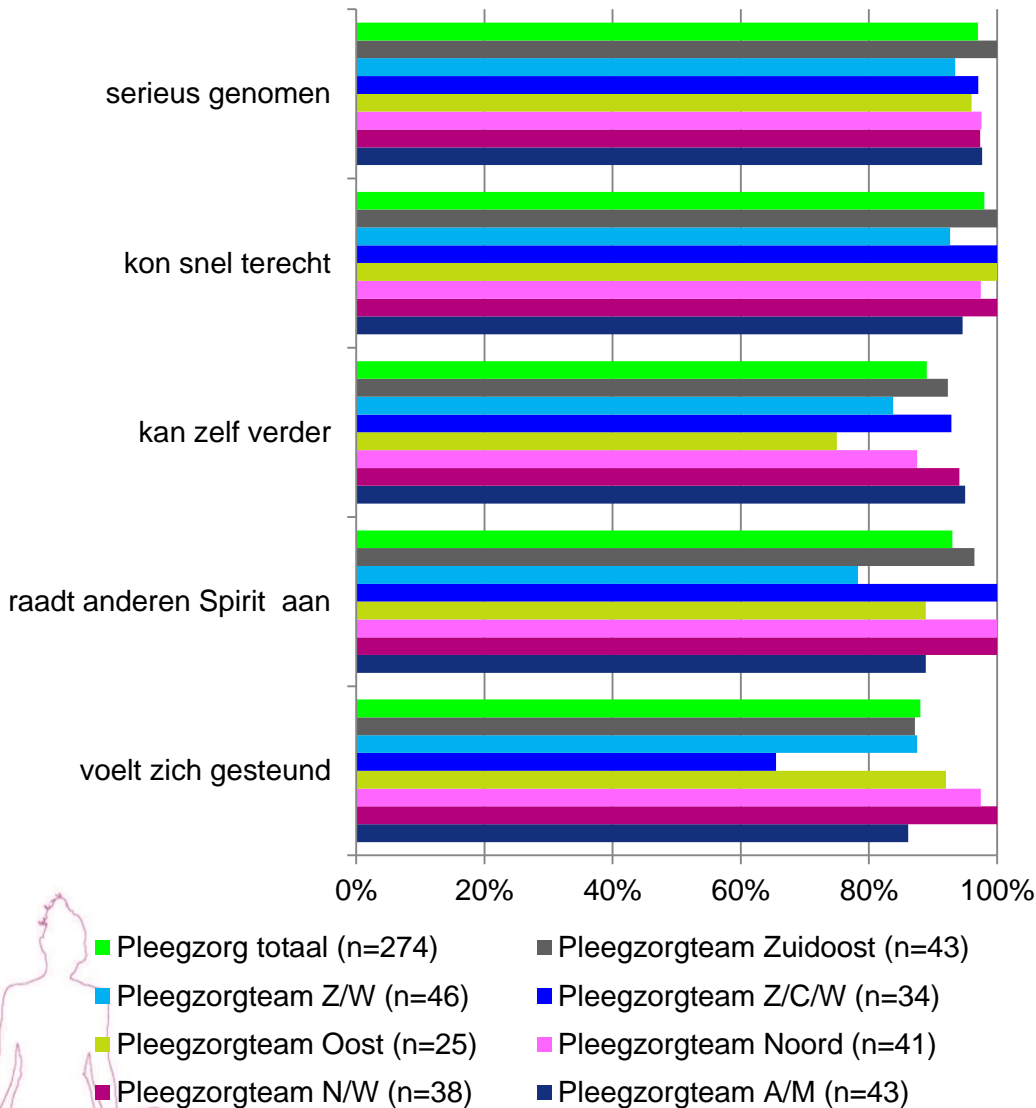

Cliënttevredenheid. Gemiddeld geven jongeren en ouders de pleegzorgbegeleiding een 7,6 - variërend van 7,2 tot 8,2.

- De teams Nieuw-west, Noord en Zaanstreek/Waterland scoren iets hoger dan gemiddeld.
- Team Zuidoost scoort precies gemiddeld.
- De teams in Oost, Zuid/ Centrum/ West en Amstelland/ Meerlanden scoren iets lager.

Teamresultaten vergeleken (2)

Team **Zuidoost** heeft op bijna alle punten meer of even tevreden jongeren en ouders dan pleegzorg totaal of pleegzorg gemiddeld.

Team **Zaanstreek-Waterland** scoort op bijna alle punten wat lager dan gemiddeld maar de jongeren en ouders voelen zich wel voldoende gesteund door mensen in hun omgeving.

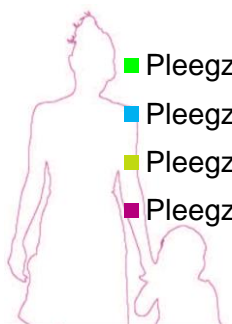
Team **Zuid/Centrum/West** scoort op veel punten even hoog of hoger dan gemiddeld maar de ouders en jongeren voelen zich beduidend minder gesteund door mensen in hun omgeving.

Team **Oost** scoort ongeveer even hoog als pleegzorg gemiddeld; punt van aandacht is het resultaat van de begeleiding, de zelfredzaamheid – minder mensen dan gemiddeld geven aan dat zij zelf verder kunnen na de hulp.

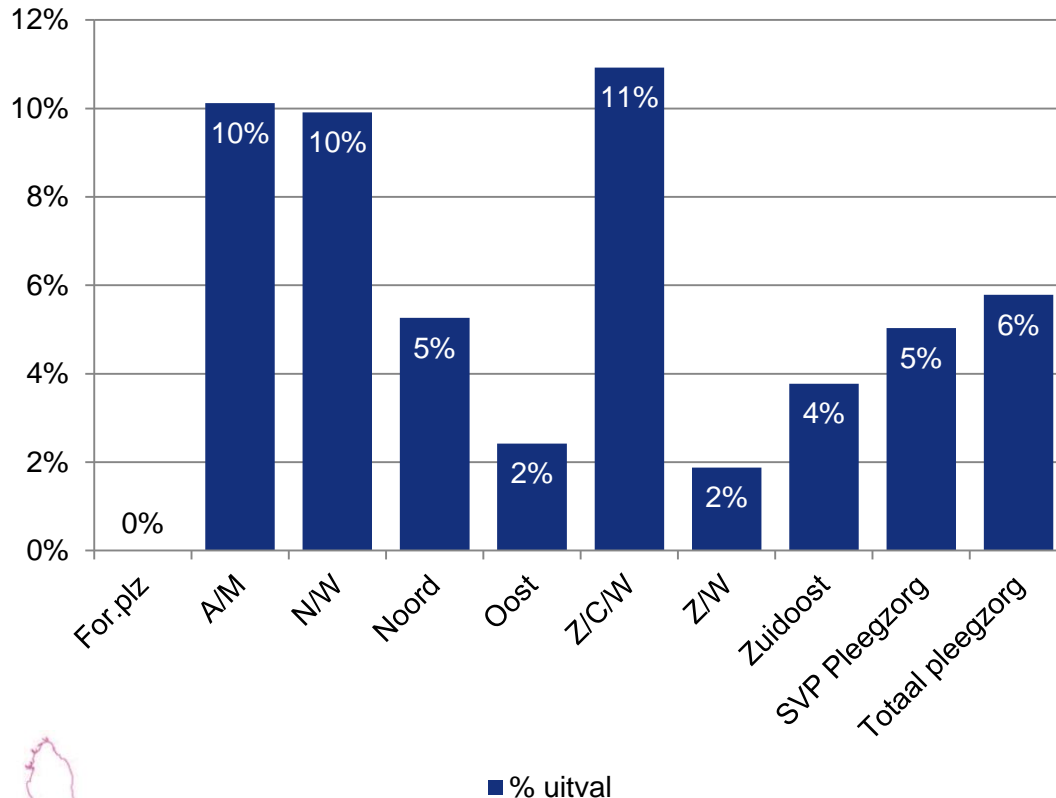
Team **Noord** scoort op alle punten hoger of even hoog als gemiddeld.

Team **Nieuw-west** scoort hoog op alle punten, zoals ook al bleek uit het hoogste rapportcijfer.

Team **Amstelland/Meerlanden** scoort iets lager dan gemiddeld maar er zijn geen duidelijke specifieke aandachtspunten. Misschien de bereikbaarheid van medewerkers (snel terecht kunnen bij iemand) en/of het totaaloordeel (Spirit anderen aanraden en een relatief laag rapportcijfer).

Teamresultaten vergeleken - uitval

Gemiddeld is het percentage voortijdige beëindiging bij pleegzorg 6%.

- Bij de teams Zuid/Centrum/West, Nieuw-west en Amstelland/Meerlanden is de uitval relatief hoog.
- Bij de teams Noord, Oost, Zaanstreek/ Waterland, Zuidoost en het Servicepunt is deze relatief laag.
- De relatief hoge uitval bij A/M, Z/C/W en N/W was vooral op initiatief van cliënten en ook van hulpverleners, maar niet van pleegouders
- Bij A/M ging het in 2017 vooral om hulpverleningsvariant in netwerkgezinnen, bij Z/C/W om partiële pleegzorg in bestandgezinnen en bij N/W opvoedingsvariant in netwerkgezinnen.
- Opvallend is dat bij twee van deze teams (A/M en Z/C/W) ook veel voortijdige afsluitingen zijn vanwege externe omstandigheden (verhuizing of gezinsmanager geeft geen toestemming meer).

